

Väljaandja: Riigikogu
Akti liik: seadus
Teksti liik: algtekst
Jõustumise kp: 20.03.2015
Avaldamismärge: RT I, 10.03.2015, 2

Välja kuulutanud
Vabariigi President
03.03.2015 otsus nr 603

Välisõhu kaitse seaduse muutmise seadus

Vastu võetud 17.02.2015

Välisõhu kaitse seadusestehakse järgmised muudatused:

1)paragrahvi 116 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Kasvuhoonegaasid käesoleva seaduse tähenduses on süsinikdioksiid (CO₂), metaan (CH₄), diämmastikoksiid (N₂O), fluorosüivesinikud (HFCd), perfluorosüivesinikud (PFCd) ja väävelheksafluoriid (SF₆) ning muud looduslikud ja inimtekkelised atmosfääri gaasilised koostisosad, mis neelavad ja kiirgavad infrapunakiirgust.”;

2)paragrahvi 116 täiendatakse lõikega 1¹ järgmises sõnastuses:

„(1¹) Kasvuhoonegaaside heitkogus käesoleva seaduse tähenduses on kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikutega kauplemise süsteemi kuuluvate paikse saasteallika käitajate ja õhusõiduki käitajate tegevusest pärinev kasvuhoonegaaside heide atmosfääri.”;

3)paragrahvi 116 täiendatakse lõikega 8¹ järgmises sõnastuses:

„(8¹) Seireaasta käesoleva seaduse tähenduses on kalendriaasta, mis lõpeb 24 kuud enne taotlusega hõlmatud kauplemise perioodi algust.”;

4)seadust täiendatakse §-ga 117¹ järgmises sõnastuses:

„§ 117¹. Õhusõiduki käitajat haldav riik

(1) Eesti on õhusõiduki käitajat haldav riik, kui õhusõiduki käitajal on Eestis välja antud lennuettevõtja lennutegevusluba vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1008/2008 ühenduses lennuteenuste osutamist käsitlevate ühiseeskirjade kohta (ELT L 293, 31.10.2008, lk 3–20) või kui Eestile on omistatud õhusõiduki käitaja poolt võrdlusaasta jooksul teostatud lendudest tulenev suurim heitkoguste hulk.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud võrdlusaasta on Euroopa Liidus pärast 2006. aasta 1. jaanuari tegutsema hakanud õhusõiduki käitaja tegutsemise esimene kalendriaasta ning muudel juhtudel kalendriaasta, mis algas 2006. aasta 1. jaanuaril.”;

5)paragrahvi 119 pealkiri muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„§ 119. Tasuta eraldatavate lubatud heitkoguse ühikute taotlemine ja eraldamine”;

6)paragrahvi 119 lõige 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(4) Käesoleva seaduse § 120 lõike 1 alusel kehtestatud määruuses nimetatud tegevusalal tegutsev õhusõiduki käitaja võib igal kauplemise perioodil taotleda tasuta lubatud heitkoguse ühikute eraldamist, esitades vähemalt 21 kuud enne taotlusega hõlmatava kauplemise perioodi algust Keskkonnaministeeriumile kauplemise süsteemi tegevuse seireaasta tõendatud tonnakilomeetrite andmed, mis on arvatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2003/87/EÜ lisa IV kohaselt. Tasuta lubatud heitkoguse ühikuid taotletakse ja eraldatakse vastavalt Euroopa Komisjoni otsusele 2011/638/EL, milles käsitletakse võrdlusaluseid, mida kasutatakse kasvuhoonegaaside saastekvootide tasuta eraldamiseks õhusõiduki käitajatele vastavalt direktiivi 2003/87/EÜ artiklile 3e (ELT L 252, 28.09.2011, lk 20–21).”;

7)paragrahvi 119 täiendatakse lõigetega 5–8 järgmises sõnastuses:

„(5) Keskkonnaministeerium esitab käesoleva paragrahvi lõikes 4 sätestatud nõuete kohased taotlused Euroopa Komisjonile vähemalt 18 kuud enne selle kauplemise perioodi algust, mida taotlus hõlmab.

(6) Kolme kuu jooksul pärast seda, kui Euroopa Komisjon on teinud otsuse selle kohta, milline on kauplemise perioodiks eraldatavate lubatud heitkoguse ühikute üldkogus, kauplemise perioodil enampakkumistele minevate lubatud heitkoguse ühikute kogus, kauplemise perioodil erireservis olevate ühikute kogus ja kauplemise perioodiks eraldatavate tasuta lubatud heitkoguse ühikute kogus ning millist võrdlusalust kasutatakse lubatud heitkoguse ühikute tasuta eraldamisel nendele õhusõiduki käitajatele, kelle taotlused Keskkonnaministeerium Euroopa Komisjonile esitas, arvutab Keskkonnaministeerium Euroopa Komisjoni otsuse 2011/638/EL kohaselt ja avaldab oma veebilehel järgmised lubatud heitkoguse ühikute kogused:

- 1) vastavaks kauplemise perioodiks lubatud heitkoguse ühikute üldkogus, mille arvutamiseks korrutatakse Euroopa Komisjoni otsuses esitatud võrdlusalus taotluses esitatud tonnkilomeetrite arvuga;
- 2) igal aastal igale õhusõiduki käitajale eraldatavate lubatud heitkoguse ühikute kogus, mille arvutamiseks jagatakse kogu kauplemise perioodiks eraldatud lubatud heitkoguse ühikute üldkogus selle kauplemise perioodi aastate arvuga.

(7) Keskkonnaministeerium eraldab tasuta lubatud heitkoguse ühikud jooksva kalendriaasta kohta Euroopa Komisjoni heakskiidu korral paikse saasteallika ja õhusõiduki käitajatele iga aasta 28. veebruariks.

(8) Käesoleva seaduse § 120 lõike 1 alusel kehtestatud määruses nimetatud tegevusalal tegutsevale käitajale kantakse tasuta eraldatavad lubatud heitkoguse ühikud üle kasvuhoonegaaside heitkoguse ühikutega kauplemise registris (edaspidi *kauplemise register*) vastavalt Euroopa Komisjoni määrusele (EL) nr 389/2013, millega luuakse liidu register vastavalt direktiivile 2003/87/EÜ, Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsustele nr 280/2004/EÜ ja nr 406/2009/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks Euroopa Komisjoni määrused (EL) nr 920/2010 ja nr 1193/2011 (ELT L 122, 03.05.2013, lk 1–59).”;

8)paragrahvi 119³ lõiked 1–4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Euroopa Liidu õhusõiduki käitajate erireservi (edaspidi *erireserv*) suurus on kolm protsenti Euroopa Liidu õhusõiduki käitajate lubatud heitkoguse ühikute üldkogusest.

(2) Igale kauplemise perioodil võib erireservist tasuta eraldatavaid lubatud heitkoguse ühikuid taotleda õhusõiduki käitaja, kes on alustanud käesoleva seaduse § 120 lõike 1 alusel kehtestatud määruses nimetatud lende pärast seireaastat või kelle tonnkilomeetrite arv suureneb seireaasta ja kauplemise perioodi teise aasta vahelisel ajal keskmiselt enam kui 18 protsenti aastas ning kes ei jätkata täielikult ega osaliselt teise õhusõiduki käitaja tegevust.

(3) Käesoleva paragrahvi lõike 2 tingimustele vastav õhusõiduki käitaja võib taotleda erireservist lubatud heitkoguse ühikute tasuta eraldamist, esitades Keskkonnaministeeriumile kauplemise perioodi kolmanda aasta 30. juuniks asjakohase taotluse.

(4) Õhusõiduki käitajale, kelle tonnkilomeetrite arv suurenes seireaasta ja kauplemise perioodi teise aasta vahelisel ajal enam kui 18 protsenti aastas, eraldatakse samal kauplemise perioodil maksimaalselt üks miljon tasuta lubatud heitkoguse ühikut.”;

9)paragrahvi 119³ täiendatakse lõigetega 5–10 järgmises sõnastuses:

„(5) Käesoleva paragrahvi lõike 3 alusel esitatavas taotluses esitatakse:

- 1) tonnkilomeetrite andmed kauplemise perioodi teise aasta kohta, mis on tõendatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2003/87/EÜ lisade IV ja V kohaselt;
- 2) tõendid selle kohta, et käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud tingimused on täidetud.

(6) Käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud tingimustele vastavad õhusõiduki käitajad märgivad taotluses lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 5 sätestatud seireaasta ja kauplemise perioodi teise aasta vahelisel ajal läbitud:

- 1) tonnkilomeetrite arvu suurenemise protsentides;
- 2) tonnkilomeetrite absoluutarvu kasvu;
- 3) tonnkilomeetrite absoluutarvu kasvu, mis ületab käesoleva paragrahvi lõikes 4 märgitud protsendimäära.

(7) Keskkonnaministeerium esitab käesoleva paragrahvi lõigetes 3, 5 ja 6 sätestatud nõuete kohased taotlused Euroopa Komisjonile kuue kuu jooksul alates lõike 3 kohase taotluse esitamise tähtajast.

(8) Kolme kuu jooksul pärast seda, kui Euroopa Komisjon on teinud otsuse, millist võrdlusalust kasutatakse lubatud heitkoguse ühikute tasuta eraldamisel nendele õhusõiduki käitajatele, kelle taotlused Keskkonnaministeerium Euroopa Komisjonile esitas, arvutab ja avaldab Keskkonnaministeerium erireservist igale nimetatud õhusõiduki käitajale eraldatava tasuta lubatud heitkoguse ühikute üldkoguse ja igal aastal eraldatavate tasuta lubatud heitkoguse ühikute koguse.

(9) Käesoleva paragrahvi lõikes 8 nimetatud üldkoguse arvutamiseks korrutatakse Euroopa Komisjoni otsuses esitatud võrdlusalus:

- 1) taotluses märgitud tonnkilomeetrite arvuga, kui tegemist on käesoleva seaduse § 120 lõike 1 alusel kehtestatud määruse kohaldamisalasse kuuluva õhusõiduki käitajaga;
- 2) taotluses märgitud tonnkilomeetrite absoluutarvu kasvuga, mis ületab käesoleva paragrahvi lõikes 4 märgitud protsendimäära, kui tegemist on käesoleva paragrahvi lõike 3 kohaldamisalasse kuuluva õhusõiduki käitajaga.

(10) Käesoleva paragrahvi lõikes 8 nimetatud igal aastal eraldatavate tasuta lubatud heitkoguse ühikute arvutamiseks jagatakse õhusõiduki käitaja tasuta lubatud heitkoguse ühikute üldkogus nende täiskalendriaastate arvuga, mis on jäänud selle kauplemise perioodi lõpuni, millega tasuta lubatud heitkoguse ühikud on seotud.”;

10)paragrahvi 119⁴lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Riik paneb enampakkumisele kõik paiksete saasteallikate käitajate lubatud heitkoguse ühikud, mida käesoleva seaduse § 119⁵ ja Euroopa Komisjoni otsuse 2011/278/EL kohaselt ei eraldata tasuta.”;

11)paragrahvi 119⁴lõige 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(4) Riik paneb igal aastal enampakkumisele õhusõiduki käitajate lubatud heitkoguse ühikud, mille Euroopa Komisjon on riigile määranud Euroopa Liidu tõendatud summaarsest lennunduse heitkogusest aastal 2010.”;

12)seaduse 7. peatüki 2. jao pealkiri muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

**„2. jagu
Projektitegevus, kasvuhoonegaaside heitkoguse ühikutega
kauplemine ja jagatud kohustuse otsuse kohane kauplemine”;**

13)paragrahvi 120 lõige 5 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(5) Käesoleva paragrahvi lõike 1 alusel kehtestatud määruks nimetatud tegevusalal tegutsev käitaja, kes ei ole käesoleva seaduse § 121⁹ lõikes 1 kehtestatud lubatud heitkoguse ühikute tagastamise nõuet tähtajaks täitnud, on kohustatud tagastamata jäänud heitkoguse eest tasuta lubatud heitkoguse ühikute hüvitist 100 eurot iga ülemäärast õhku paisatud tonni süsinikdioksiidi ekvivalendi kohta, mille puhul lubatud heitkoguse ühikud on tagastamata. Nimetatud rahasumma tasumine ei vabasta seda käitajat kohustusest tagastada ülemääraste heitkogusele vastav hulk lubatud heitkoguse ühikuid hiljemalt järgmise kalendriaastaga seotud lubatud heitkoguse ühikute tagastamisel. Lubatud heitkoguse ühikute hüvitist suurendatakse vastavalt Euroopa tarbijahinnaindeksile.”;

14)paragrahvi 120³ lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Kui käesoleva seaduse § 120 lõike 1 alusel kehtestatud määruks nimetatud tegevusalal tegutsev käitaja ei ole ära kasutanud talle kauplemise perioodiks 2008–2012 antud tõendatud heitkoguste vähendamise ühikute ja heitkoguste vähendamise ühikute kasutamise õigust käesoleva paragrahvi lõigete 2 ja 3 kohaselt, võib käitaja esitada Keskkonnaministeeriumile taotluse järgmiste ühikute vahetamiseks alates 2013. aastast kehtivate lubatud heitkoguse ühikute vastu:

- 1) tõendatud heitkoguste vähendamise ühikud ja heitkoguste vähendamise ühikud, mis on eraldatud heitkoguste vähendamise eest kuni 2012. aasta 31. detsembrini puhta arengu mehhanismi või ühisrakenduse projektide käigus, mille elluviimine oli kauplemise süsteemis lubatud kauplemise perioodil 2008–2012;
- 2) enne 2013. aastat registreeritud puhta arengu mehhanismi või ühisrakenduse projektide tõendatud heitkoguste vähendamise ühikud ja heitkoguste vähendamise ühikud, mis on eraldatud alates 2013. aastast toimunud heitkoguste vähendamise eest;
- 3) alates 2013. aastast vähim arenenud riikides alustatud uute puhta arengu mehhanismi projektide tõendatud heitkoguste vähendamise ühikud, mis on eraldatud alates 2013. aastast teostatud heitkoguste vähendamise eest.”;

15)paragrahvi 120³ täiendatakse lõigetega 1¹–1³ järgmises sõnastuses:

„(1¹) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punkt 2 kehtib kõigi puhta arengu mehhanismi projektide tõendatud heitkoguste vähendamise ühikute ja heitkoguste vähendamise ühikute suhtes, mis on eraldatud projektide eest, mille elluviimine oli kauplemise perioodil 2008–2012 kauplemise süsteemis lubatud.

(1²) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punkt 3 kehtib kõigi puhta arengu mehhanismi projektide tõendatud heitkoguste vähendamise ühikute suhtes, mis on eraldatud projektide eest, mille elluviimine oli kauplemise perioodil 2008–2012 kauplemise süsteemis lubatud, seni kuni vähim arenenud riik on Euroopa Liiduga sõlminud asjaomase kliimaalase lepingu või kuni aastani 2020, olenevalt sellest, kumb saabub varem.

(1³) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud ühikuid võib kasutada kliimamuutuste raamkonventsiooni ja Kyoto protokollide ning nende põhjal vastu võetud otsuste kohaselt, välja arvatud:

- 1) tuumarajatistega seotud projektitegevuses;
- 2) maa kasutamise, maakasutuse muutmise ja metsandusega seotud projektitegevuses.”;

16)paragrahvi 120³lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(3) Käesoleva seaduse § 120 lõike 1 alusel kehtestatud määruses nimetatud tegevusalal tegutsev õhusõiduki käitaja võib kauplemise perioodil 2013–2020 kasutada tõendatud heitkoguste vähendamise ühikuid ja heitkoguste vähendamise ühikuid minimaalselt 1,5 protsendi ulatuses oma tõendatud kasvuhoonegaaside heitkogusest samal kauplemise perioodil.”;

17)paragrahvi 120³täiendatakse lõigetega 4 ja 5 järgmises sõnastuses:

„(4) Kauplemise süsteemi siseneja võib kauplemise perioodil 2013–2020 kasutada tõendatud heitkoguste vähendamise ühikuid ja heitkoguste vähendamise ühikuid minimaalselt 4,5 protsendi ulatuses oma tõendatud kasvuhoonegaaside heitkogusest samal kauplemise perioodil.

(5) Keskkonnaministeerium kiidab heaks üksnes projektitegevused, mille kõikide projektiosaliste registrijärgne asukoht asub selliseid projekte käsitleva rahvusvahelise lepingu sõlminud riigis, või riigis või osariigi või piirkonna taseme haldusüksuses, mille kauplemise süsteem on seotud Euroopa Liidu kauplemise süsteemiga.”;

18)seadust täiendatakse §-dega 120⁹–120¹³järgmises sõnastuses:

„§ 120⁹. Topeltarvestuse vältimine

Keskkonnaministeerium ei eralda heitkoguste vähendamise ühikuid ega tõendatud heitkoguste vähendamise ühikuid projektitegevuste eest, mis vähendavad või piiravad kauplemise süsteemi kuuluvate käitajate tegevusest tulenevaid kasvuhoonegaaside heitkoguseid.

§ 120¹⁰. Jagatud kohustuse otsuse kohase kauplemise üldsätted

(1) Kasvuhoonegaaside heitkoguste piiramist sektorites, mis ei kuulu kauplemise süsteemi (transport, põllumajandus, jäätmemajandus, kuni 20-megavattise nimisoojusvõimsusega põletusseadmete käitamine ning lahustite ja teiste toodete kasutamine), reguleerib Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus 406/2009/EÜ, milles käsitletakse liikmesriikide jõupingutusi kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamiseks, et täita ühenduse kohustust vähendada kasvuhoonegaaside heitkoguseid aastaks 2020 (ELT L 140, 05.06.2009, lk 136–148) (edaspidi *jagatud kohustuse otsus*).

(2) Kui riigi kasvuhoonegaaside tegelik heitkogus aastas on väiksem selleks aastaks Euroopa Komisjoni poolt riigile määratud kasvuhoonegaaside heitkoguse piirkogusest ja riik otsustab sõlmida jagatud kohustuse otsuse kohase müügilepingu, laekub müügilepingu alusel saadav tulu riigieelarvesse.

(3) Kui riigi kasvuhoonegaaside tegelik heitkogus aastas on suurem selleks aastaks Euroopa Komisjoni poolt riigile määratud kasvuhoonegaaside heitkoguse piirkogusest ja riik otsustab sõlmida jagatud otsuse kohase ostulepingu, kaetakse ostulepinguga kaasnev kulu riigieelarvest.

(4) Jagatud kohustuse otsuse kohase kauplemise tegevusplaan määratakse riigi eelarvestrateegias.

§ 120¹¹. Jagatud kohustuse otsuse kohased müügilepingud

(1) Vabariigi Valitsus määrab korraldusega iga jagatud kohustuse otsuse kohase müügilepingu alusel saadavate vahendite kasutajaks valdkonna eest vastutava ministri (edaspidi *vahendite kasutaja*) ning vajaduse korral vahendite kasutamise üldtingimused.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud korralduse täitmiseks võib vahendite kasutaja kehtestada määrusega jagatud kohustuse otsuse kohasest kauplemisest saadud vahendite kasutamise tingimused ja korra.

(3) Jagatud kohustuse otsuse kohase müügilepingu alusel saadavate vahendite kasutamiseks ning vahendite suunamiseks keskkonnasäästlikesse projektidesse ja programmidesse võib vahendite kasutaja sõlmida halduslepingu halduskoostöö seaduses sätestatud tingimustel ja korras, kohaldamata nimetatud seaduse § 6 lõiget 2. Halduslepinguga võib muu hulgas üle anda isikutele toetuste andmise ülesande ning selle ülesande täitmiseks vajalike toimingute tegemise õiguse.

(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud halduslepingu täitmise üle teostab järelevalvet halduslepingu sõlminud vahendite kasutaja.

(5) Kui haldusleping lõpetatakse ühepoolset või esineb muu põhjus, mis takistab käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud halduslepingu alusel haldusülesande saanud isikul jätkata haldusülesande täitmist, korraldab haldusülesande edasise täitmise vahendite kasutaja, kes on sõlminud asjaomase halduslepingu.

(6) Jagatud kohustuse otsuse kohase müügilepingu alusel saadud vahendid suunatakse kasvuhoonegaaside heitkoguseid vähendavatesse või piiravatesse projektidesse või programmidesse sektorites, mis ei kuulu kauplemise süsteemi.

§ 120¹². Jagatud kohustuse otsuse kohasest kauplemisest saadud vahendite kasutamise tingimused ja kord ning taotleja kohustused

(1) Käesoleva seaduse § 120¹¹ lõikes 2 nimetatud määruses sätestatakse jagatud kohustuse otsuse kohasest kauplemisest saadud vahenditest toetuse andmiseks:

- 1) toetuse andmise eesmärk ja toetatavad meetmed;
- 2) abikõlblikud ja mitteabikõlblikud kulud;
- 3) toetuse maksimaalne määr ja omafinantseeringu vajaduse korral selle minimaalne määr;
- 4) taotlejale esitatavad nõuded;
- 5) toetuse taotluse kohta (edaspidi *taotlus*) esitatavad nõuded;
- 6) taotluse hindamise kriteeriumid ja hindamise kord;
- 7) taotluse rahuldamise ja rahuldamata jätmise tingimused ja kord.

(2) Toetuse taotlejale võib kehtestada käesoleva seaduse § 120⁸ lõigetes 2 ja 3 sätestatud nõudeid ja kohustusi.

§ 120¹³. Jagatud kohustuse otsuse kohased ostulepingud

(1) Vabariigi Valitsus volitab korraldusega iga jagatud kohustuse otsuse kohase ostulepingu allkirjastajaks valdkonna eest vastutava ministri ja määrab ostulepingu täitmisest aruandmise korra.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud korralduse täitmisel tagab valdkonna eest vastutav minister, et ostulepingu kohaselt suunab tehingus osalev müüja riik müügist saadud vahendid keskkonnasäästlikesse tegevustesse.”;

19)paragrahvi 121⁷ lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Tõendamine on kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse aruandes (edaspidi *heitkoguse aruanne*) esitatud andmete usaldusväärsuse ja täpsuse hindamine, mida teeb akrediteeritud tõendaja vastavalt Euroopa Komisjoni määrusele (EL) nr 600/2012, milles käsitletakse kasvuhoonegaaside heite- ja tonnkilomeetriaruannete tõendamist ja tõendajate akrediteerimist vastavalt direktiivile 2003/87/EÜ (ELT L 181, 12.07.2012, lk 1–29) ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2003/87/EÜ artiklile 15 ja selle lisale V.”;

20)seadust täiendatakse §-dega 121⁸ ja 121⁹ järgmises sõnastuses:

„§ 121⁸. Seirekava ja aruandlus

(1) Käesoleva seaduse § 120 lõike 1 alusel kehtestatud määruses nimetatud tegevusalal tegutsev paikse saasteallika käitaja esitab koos heitkoguse loa taotlusega Keskkonnaministeeriumile seirekava, mis on koostatud vastavalt Euroopa Komisjoni määrusele (EL) nr 601/2012, millega kehtestatakse suunised Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2003/87/EÜ kohase kasvuhoonegaaside heiteseire ja aruandluse kohta (ELT L 181, 12.07.2012, lk 30–104).

(2) Kui õhusõiduki käitaja alustab tegevust käesoleva seaduse § 120 lõike 1 alusel kehtestatud määruses nimetatud tegevusalal, esitab ta Keskkonnaministeeriumile Euroopa Komisjoni määruse (EL) nr 601/2012 kohase seirekava. Õhusõiduki käitajate tonnkilomeetrite andmete seire toimub vastavalt direktiivi 2003/87/EÜ lisale IV.

(3) Paikse saasteallika või õhusõiduki käitaja kontrollib regulaarselt, kas tema kasutatavat seiremetoodikat saab parandada, ja esitab Keskkonnaministeeriumile heakskiitmiseks sellekohase aruande vastavalt Euroopa Komisjoni määruse (EL) nr 601/2012 artiklile 69.

(4) Paikse saasteallika või õhusõiduki käitaja esitab Keskkonnaministeeriumile ajakohastatud seirekava enne iga olulist muudatust kasutatavas seiremetoodikas.

(5) Õhusõiduki käitaja vaatab seirekava läbi enne iga kauplemise perioodi algust ja vajaduse korral esitab Keskkonnaministeeriumile ajakohastatud seirekava.

(6) Keskkonnaministeerium kiidab paikse saasteallika või õhusõiduki käitaja esitatud seirekava heaks 30 päeva jooksul Euroopa Komisjoni määruse (EL) nr 601/2012 nõuetele vastava seirekava esitamisest arvates ja uuesti pärast iga olulist muudatust käitaja kasutatavas seiremetoodikas.

(7) Käesoleva seaduse § 120 lõike 1 alusel kehtestatud määruises nimetatud tegevusalal tegutsev käitaja esitab Keskkonnaministeeriumile iga aasta 25. märtsiks eelmise kalendriaasta heitkoguse tõendatud aruande ja korraldab eelmise kalendriaasta heitkoguse tõendamise kasvuhoonegaaside heitkoguste ühikutega kauplemise registris. Õhusõiduki käitajate tonnkilomeetrite andmete aruandlus toimub direktiivi 2003/87/EÜ lisa IV kohaselt.

(8) Kui käesoleva seaduse § 120 lõike 1 alusel kehtestatud määruises nimetatud tegevusalal tegutsev käitaja ei ole 25. märtsiks korraldanud eelmise kalendriaasta heitkoguste tõendatud andmete sisestamist kasvuhoonegaaside heitkoguste ühikutega kauplemise registrisse, koostab Keskkonnaministeerium paikse saasteallika või õhusõiduki käitaja eelmise kalendriaasta tegevuse kohta kasvuhoonegaaside heitkoguse konservatiivse hinnangu ja sisestab selle põhjal arvatud kasvuhoonegaaside heitkoguse kauplemise registrisse.

§ 121⁹. Lubatud heitkoguse ühikute tagastamine, kehtetuks tunnistamine ja asendamine

(1) Paikse saasteallika või õhusõiduki käitaja tagastab kauplemise registris iga aasta 30. aprilliks eelmise kalendriaasta heitkoguse aruandele vastava koguse lubatud heitkoguse ühikuid, mis tekivad käesoleva seaduse § 120 lõike 1 alusel kehtestatud määruises nimetatud tegevustest ja mis on tõendatud käesoleva seaduse § 121⁷ lõike 1 kohaselt.

(2) Käesoleva seaduse § 121⁸ lõikes 8 nimetatud juhul peab paikse saasteallika või õhusõiduki käitaja kauplemise registris tagastama Keskkonnaministeeriumi sisestatud kasvuhoonegaaside heitkogusele vastava koguse lubatud heitkoguse ühikuid.

(3) Paikse saasteallika või õhusõiduki käitaja võib käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud kohustuse täitmisel kasutada tõendatud heitkoguste vähendamise ühikuid ja heitkoguste vähendamise ühikuid vastavalt Euroopa Komisjoni määrusele (EL) nr 1123/2013 rahvusvaheliste ühikute kasutusõiguste määramise kohta vastavalt direktiivile 2003/87/EÜ (ELT L 299, 09.11.2013, lk 32–33).

(4) Paikse saasteallika või õhusõiduki käitaja võib käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud kohustuse täitmisel kasutada teise Euroopa Liidu liikmesriigi eraldatud lubatud heitkoguse ühikuid.

(5) Paikse saasteallika käitaja ei või käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud kohustuse täitmisel kasutada õhusõiduki käitajale eraldatud lubatud heitkoguse ühikuid.

(6) Isiku kirjalikul taotlusel tunnistab Keskkonnaministeerium isiku omandis olevad heitkoguse ühikud kehtetuks kümne päeva jooksul nõude saamisest arvates.

(7) Neli kuud pärast iga kauplemise perioodi algust tunnistab Keskkonnaministeerium kehtetuks lubatud heitkoguse ühikud, mille kehtivusaeg on lõppenud ja mida ei ole tagastatud või kehtetuks tunnistatud. Keskkonnaministeerium asendab nimetatud alusel kehtetuks tunnistatud lubatud heitkoguse ühikud kehtivate lubatud heitkoguse ühikutega.”;

21)paragrahvi 122¹² tekst muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„Fluoritud kasvuhoonegaasid käesoleva seaduse tähenduses on ained, mis on nimetatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 517/2014 fluoritud kasvuhoonegaaside kohta ja määruse (EÜ) nr 842/2006 kehtetuks tunnistamise kohta (ELT L 150, 20.05.2014, lk 195–230) artikli 2 punktis 1.”;

22)paragrahvi 122¹⁴ lõiget 1 ja 2, § 122²¹ lõikes 1, § 141² lõikes 1, § 141⁴ lõikes 1 ning § 145 lõike 4 punktis 3 asendatakse tekstiosa „(EÜ) nr 842/2006” tekstiosaga „(EL) nr 517/2014”;

23)paragrahvi 122¹⁵ lõike 1 punktid 1–3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„1) andmed kõigi viis või enam süsinikdioksiidi ekvivalenti fluoritud kasvuhoonegaase sisaldavate Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 517/2014 artiklis 4, välja arvatud selle lõike 1 punktid a, b ja c, nimetatud toodete, seadmete või süsteemide kasutusvaldkonna, aine koguse, tüübi ja käitlemistoimingute kohta;
2) andmed viis või enam süsinikdioksiidi ekvivalenti fluoritud kasvuhoonegaasidel põhinevaid lahusteid sisaldavate seadmete, nendes sisalduva aine koguse, tüübi ja käitlemistoimingute kohta;
3) andmed kolm või enam kilogrammi osoonikihti kahandavaid aineid sisaldava paikse toote, seadme, süsteemi või mahuti kasutusvaldkonna, aine koguse, tüübi ja käitlemistoimingute kohta.”;

24)paragrahvi 122¹⁶ tekst muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Käitleja peab käesoleva seaduse § 122¹⁵ lõike 1 punktides 1 ja 2 nimetatud toote, seadme või süsteemi registreerima FOKA registris kahe nädala jooksul selle paigaldamisest arvates.

(2) Kui viis või enam süsinikdioksiidi ekvivalenti fluoritud kasvuhoonegaase või kolm või enam kilogrammi osoonikihti kahandavaid aineid sisaldav toode, seade, süsteem või mahuti on juba FOKA registris registreeritud, peab käitleja selle toote, seadme, süsteemi või mahuti võõrandamise, kasutusvalduse ülemineku või kasutuselt

kõrvaldamise ja jäätmekäitlejale üleandmise registreerima FOKA registris kahe nädala jooksul asjaomastest toimingust arvates.

(3) Pädev käitlemistoiingu tegija peab viis või enam süsinikdioksiidi ekvivalenti fluoritud kasvuhoonegaase või kolm või enam kilogrammi osoonikihti kahandavaid aineid sisaldava toote, seadme, süsteemi või mahuti käitlemistoiingu registreerima FOKA registris viie tööpäeva jooksul toimingust arvates.

(4) Kui viis või enam süsinikdioksiidi ekvivalenti fluoritud kasvuhoonegaase sisaldavat toodet, seadet või süsteemi ümberehitamise käigus muudetakse, täiendab käitleja FOKA registrit selle uue toote, seadme või süsteemi andmetega kahe nädala jooksul ümberehitamise lõpetamisest arvates.”;

25)paragrahvi 122²¹lõike 1 punktis 2 asendatakse sõnad „tuletõrjesüsteemide ja tulekustutite” sõnaga „tuletõrjeseadmete”;

26)paragrahvi 122³⁵lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 517/2014 artiklis 12 nimetatud fluoritud kasvuhoonegaase sisaldavaid tooteid, seadmeid ja süsteeme võib Eesti Vabariigis turustada ainult juhul, kui neil toodetel, seadmetel ja süsteemidel on Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 517/2014 artikli 12, Euroopa Komisjoni määruse (EÜ) nr 1494/2007 ja kemikaaliseaduse nõuetele vastav eestikeelne märgis.”;

27)paragrahvi 122³⁶lõigetes 1–5 asendatakse tekstiosa „20. septembriks” tekstiosaga „20. juuniks”;

28)paragrahvi 122³⁶lõigetes 4 ja 5 asendatakse sõna „tuletõrjesüsteemid” sõnaga „tuletõrjeseadmed” vastavas käändes;

29)paragrahvi 141³lõikes 1 asendatakse tekstiosa „(EÜ) nr 842/2006 artiklis 4” tekstiosaga „(EL) nr 517/2014 artiklis 8”;

30)paragrahvi 141⁵lõikes 1 asendatakse tekstiosa „(EÜ) nr 842/2006 artiklis 7” tekstiosaga „(EL) nr 517/2014 artiklis 12”;

31)paragrahvi 141⁶lõikes 1 asendatakse tekstiosa „(EÜ) nr 842/2006 artiklis 6” tekstiosaga „(EL) nr 517/2014 artiklis 19”;

32)paragrahvi 141⁷lõikes 1 asendatakse tekstiosa „(EÜ) nr 842/2006 artiklis 9” tekstiosaga „(EL) nr 517/2014 artiklis 11”;

33)paragrahv 143 lõige 1 tunnistatakse kehtetuks;

34)seadust täiendatakse §-dega 150⁷ja 150⁸järgmises sõnastuses:

„§ 150⁷. Õhusõiduki käitaja heitkoguse aruanne

Käesoleva seaduse § 121⁸lõikes 7 nimetatud kohustuse täitmise tähtaeg 2013. aasta eest on õhusõiduki käitaja jaoks 2015. aasta 25. märts.

§ 150⁸. Õhusõiduki käitaja heitkoguse ühikute tagastamine

Käesoleva seaduse § 121⁹lõikes 1 nimetatud kohustuse täitmise tähtaeg 2013. aasta eest on õhusõiduki käitaja jaoks 2015. aasta 25. märts.”.

Eiki Nestor
Riigikogu esimees